Dosar nr. 3-2265/2022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

12 aprilie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Rodica Rotari

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova" împotriva Parlamentului Republicii Moldova cu privire constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 01 septembrie 2022 Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" a depus o acțiune împotriva Parlamentului Republicii Moldova cu privire constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate.

În motivarea acțiunii reclamantul, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" a indicat că, la 14 martie 2022 în adresa Parlamentului a fost expediată pe cale electronică sesizarea nr. 89/14.03.2022. La data de 2 mai 2022 în adresa Parlamentului a expediat o notificare privind lipsa unui răspuns la sesizarea anterioară. Notificarea a primit numărul de înregistrare DPA-V-1857/22 din 03.05.2022.

A mai indicat reclamantul că, la 08 iunie 2022 Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a redirecționat sesizarea nr. 89/14.03.2022 spre analiză către Ministerul Mediului şi Autoritatea Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), solicitând celor două instituții a prezenta acțiunile/măsurile promovate pentru soluționarea problemei şi informarea Parlamentului cât şi a autorului sesizării. Ministerul Mediului până în prezent nu a furnizat nici un răspuns, iar ANRE a furnizat un răspuns, însă fără a prezenta vreo soluție la problemă. Ulterior, la data de 21 iunie 2022 a fost expediată în adresa Parlamentului pe cale electronică sesizarea nr. 191/21.06.2022 înregistrată cu nr. DPA-V-2576/22 din 22 iunie 2022. Prin aceasta s-a punctat că ANRE nu a venit cu nicio propunere pentru stimularea/accelerarea/monitorizarea procedurii de avizare şi aprobare a tarifelor la apă potabilă şi de canalizare şi în mod regulat/anual, asta deși tarifele la apă potabilă şi de canalizare, conform legii trebuie obligatoriu actualizate anual, iar din 43 operatori până la jumătatea anului 2022 au fost avizate doar de către 1 operator, iar aprobate doar de 2 . În răspunsul anterior oferit de ANRE aceasta confirmă că nu are aceste competențe de monitorizare din punct de vedere legal, însă pe pagina sa oficială există compartiment de Monitorizarea serviciului public la apă, dar care probabil nu prevăd din punct de vedere legal şi acest tip de monitorizare. În concluzie,

necomunicând nici o acțiune/măsură propusă de ANRE la problema sesizată Parlamentului. Din răspunsul ANRE nr. 05-03/2339 din 21.07.2022 la sesizarea 191/21.06.2022, singurul lucru esențial comunicat de aceasta a fost că Legea nr. 303/2013 este în dezbatere publică, fără a i se oferi mai multe detalii despre proiect, în rest nu a fost furnizată nici o soluție la problema de bază.

Reclamantul a relevat că, pagina Parlamentului nu este dezvoltată așa încât să permită identificarea unul proiect legislativ în funcție de o anumită lege de interes, la caz Legea nr. 303/2013. Astfel că, pe www.parlament.md. pot fi căutate doar proiectele legislative a cărui număr de proiect se cunoaște. Întrucât nu cunoaște numărul proiectului legislativ aferent Legii 303/2013, în baza Legii 982/2000 privind accesul la informație a înaintat o cerere, ca apoi să poată veni cu recomandări în procesul decizional, conform Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova", a relatat că, la data de 04 august 2022 a înaintat, prin intermediul emailului, pe adresa electronică a Parlamentului info@parlament.md, petiția nr. 262/04.08.2022, în ordinea prevăzută de Legea 982/2000 cu privire la accesul la informație şi Codul administrativ, în baza căreia a solicitat: numărul proiectului legislativ aflat în examinare pentru modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare; în cazul în care proiectul sus-menționat a fost adoptat deja în lectura I, să fie prezentat textul cu amendamentele aduse, termenul stabilit pentru consultări publice până la lectura II, pentru a putea veni cu recomandări, conform Legii 239/2008. A mai solicitat ca orice răspuns pe marginea cererii date să fie transmis la adresa electronică a acesteia - office@asum.md. Conform art. 16 al legii cu privire la accesul la informație, răspunsul la petiție urma să fie oferit în termen de 15 zile lucrătoare. Dar petiția a fost înregistrată cu nr. DPA-V-3413/22 abia la 22 august 2022, iar până la momentul depunerii acțiunii de nu i-a fost oferit un răspuns la întrebările din petiția nr. 262/04.08.2022 depusă, deși termenul de 15 zile lucrătoare de la expediere a expirat.

Făcând referire la art.33, art.72 alin.(2), art.73, art.206 alin.(1), lit.c), art.15 alin.(1), art.204 alin.(4) Cod administrativ, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova", a relatat că, înainte de depunerea prezentei acțiuni în realizare, s-a adresat anterior la autoritatea pârâta cu o cerere prin care a solicitat realizarea acțiunii de informare cu privire la întrebările indicate în cerere/petiție. Or, legea nu prevede obligația să mai trimită în adresa pârâtei vreo cerere prealabilă. Totodată, în baza art. 209 alin. (3) pentru depunerea unei acțiuni în realizare, nu există un termen anumit de prescripție, după cum urmează: (2) Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare şi acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

De asemenea a indicat că, informația oficială pe care a solicitat-o este una de interes public şi urmează să fie pusă la dispoziția acesteia fără o anumită justificare.

În acest sens, invocând prevederile art.4 alin.(1), art.5 alin.(2), art.10 alin.(3), art.11 al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, art.18, art.17, art.28, art.60 alin.(1), (2), lit.c), art.39, art.64, art.189 Cod administrativ, pct.18, 19, 22 al HPCSJ nr. 1, art.4 alin.(4) al Codului civil, a solicitat reclamantul, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova":

- constatarea încălcării de către Parlamentul Republicii Moldova a dreptului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" de acces la informația solicitată prin petiția nr. 262/04.08.2022 şi sesizarea nr. 89/14.03.2022;
- obligarea Parlamentului de a oferi un răspuns la petiția nr. 262/04.08.2022 şi anume:

numărul proiectului legislativ aflat în examinare pentru modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare; în cazul în care proiectul sus-menționat a fost adoptat deja în lectura I, a fi prezentat textul cu amendamentele aduse, termenul stabilit pentru consultări publice până la lectura II, pentru a putea veni cu recomandări, conform Legii 239/2008;

- în cazul în care, conform anunțului public existent/neexistent a Parlamentului sau a informațiilor care urmează a fi furnizate de către Parlament la petiția nr. 262/04.08.2022, perioada consultărilor publice a proiectului legislativ privind modificarea Legii nr. 303/2013 a expirat, a se constata încălcarea dreptului AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova de participare în procesul decizional, conform Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;
- obligarea Parlamentului de a oferi un răspuns la sesizarea nr. 89/14.03.2022 şi anume: revizuirea deficiențelor sesizate din Legea nr. 303/2013 sub aspectul responsabilizării şi aplicării unor contravenții aplicate APL şi/sau operatorului în caz de neaprobare a tarifelor avizate de ANRE în termenele prevăzute de Legea 303/2013, şi/sau includerii unor prevederi clare de monitorizare de către ANRE a tarifelor finale pentru consumator;
- obligarea intervenientului accesoriu Ministerul Mediului de a prezenta acțiunile/măsurile propuse conform solicitării Parlamentului nr. CMD-05 nr. 216 din 02.06.2022;
- prezentarea unui Raport din partea intervenientului accesoriu ANRE privind activitatea operatorului Î.M. Apă Canal Edineţ care să includă, dar fără a se limita la: Hotărârile privind avizarea şi aprobarea tarifelor pentru prestarea/fumizarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate de operatorul Î.M. ”Apă-Canal Edineţ” pentru anul 2018, 2019, 2020, 2021 şi 2022 şi contravențiile aplicate acestuia conform art. 169 CCo pentru nerespectarea Legii nr. 303/2013, conform răspunsului ANRE nr. 05-03/2339 din 21.07.2022; Hotărârile privind avizarea şi aprobarea cheltuielilor de bază pentru prestarea/fumizarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate de către operatorul Î.M. ”Apă-Canal Edineţ” pentru anul 2018, 2019, 2020, 2021 şi 2022 şi contravențiile aplicate acestuia conform art. 169 CCo pentru nerespectarea Legii nr. 303/2013, conform răspunsului ANRE nr. 05-03/2339 din 21.07.2022; Tarifele avizate şi aprobate de ANRE pentru prestarea/fumizarea serviciului public de alimentare cu apă, dc canalizare şi epurare a apelor uzate în vigoare de către operatorul Î.M. ”Apă-Canal Edineţ” pentru anul 2018, 2019, 2020, 2021 şi 2022 şi contravențiile aplicate acestuia conform art. 169 CCo pentru nerespectarea Legii nr. 303/2013, conform răspunsului ANRE nr. 05-03/2339 din 21.07.2022.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova”, nu s-a prezentat, totodată la depunerea cererii de chemare în judecată a formulat o solicitare privind examinarea cauzei în lipsa sa.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului, Parlamentul Republicii Moldova, Valeriu Cuciuk, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată din motivele expuse în referința anexată la actele cauzei. Astfel, în argumentarea poziției a indicat că, reclamanta s-a adresat cu petiția nr.

89/14.03.2022 către Parlament sesizând despre problema neexecutării legii, dar şi indicând o pretinsă deficienţă legislativă constată de ea, şi respectiv solicitând revizuirea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare eu apă şi de canalizare. Direcția petiții şi audiență a Secretariatului Parlamentului a înregistrat această sesizare atribuindu-i numărul respectiv (f.4 din dosarul administrativ anexat) şi informând respectiv petiționarul (f.5 dosar adm.). La indicația Vicepreședintelui Parlamentului, în conformitate cu prevederile art.14, 15 şi art.27 ale Regulamentului Parlamentului, sesizarea depusă de reclamant a fost dirijată către Comisia mediu şi dezvoltare regională spre examinare şi răspuns petiționarului.

Anterior, încă la 16 februarie 2022, Comisia mediu şi dezvoltare regională prin decizia sa CMD-06 nr.51, a creat un grup de lucru pentru elaborarea proiectului de lege de modificare a Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare. Odată fiind parvenite propunerile respective din partea reclamantei, ele au fost transmise acestui grup de lucru spre apreciere în cadrul activității de elaborare a proiectului de lege respectiv. În contextul p.4 supra, la 02.06.2022, Comisia mediu şi dezvoltare regională a remis după competență demersul reclamantului către Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, dar şi Ministerul Mediului, informând reclamanta prin scrisoarea sa CMD- 05 nr.216 (f.8 dosar adm.).

Tot în acest context, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale prin scrisoarea sa nr.06/1-2798 din 06.06.2022 a remis petiția reclamantei Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE), informând despre aceasta reclamanta (f.9 dosar adm.).

De asemenea, şi Ministerul Mediului a examinat scrisoarea Comisiei parlamentare venind cu o reacție scrisă (inclusiv către Reclamantă), prin care şi-a anunțat disponibilitatea de a participa în grupul de lucru privind soluționarea deficiențelor legislative în scopul revizuirii Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare şi altor acte normative (f.10 dosar adm.).

Concomitent, ANRE examinând demersul Reclamantei, a informat atît Comisia parlamentară cît şi reclamanta despre procedura existentă de determinare, avizare şi aprobare a tarifelor la apă pentru serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare şi/sau de epurare a apelor uzate, menționând că la ședința sa publică din 10.06.2022. Consiliul de administrare al ANRE a aprobat tarifele pentru serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către ÎM ,,Apă-Canal" Edineţ, fiind avizate şi cuantumurile tarifelor respective care au fost expediate spre aprobare Consiliului municipal Edineţ (f.n dosar adm).

Reclamanta suplimentar la cererea sa din 14 martie 2022, la 21 iunie 2022 a mai depus o solicitare repetitivă scrisă (f. 12, 13 şi 14 dosar adm), prin care iarăși atenționează asupra problemelor de aplicare a Legii nr.303/2013 privind serviciu) public de alimentare cu apă şi de canalizare. La indicația Vicepreședintelui Parlamentului, sesizarea repetată depusă de reclamantă a fost dirijată spre examinare atât către Comisia mediu şi dezvoltare regională, cât şi ANRE, despre care fapt a fost informată reclamanta prin scrisoarea DPA-V-2576/22 din 28.06.2022 (f.17 dosar adm.).

La 04 august 2022, reclamanta a solicitat de la Parlament informația şi datele privind proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare. Prin răspunsul Comisiei parlamentare care a fost expediat reclamantei la 27 septembrie 2022 (scrisoarea CMD-05 nr.383 f.21 dosar adm.), s-a subliniat că propunerile parvenite au fost distribuite grupului de lucru constituit pentru elaborarea proiectului de lege de modificare a Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi dc canalizare, or însăși proiectul de lege se află la etapa de elaborare.

Astfel, prin cele menționate supra, se atestă că în prezent, reclamanta a obținut

răspunsurile solicitate prin sesizările depuse în Parlament la 14 martie 2022 şi 04 august 2022, fapt confirmat prin probele din dosarul administrativ anexat la prezenta referință.

Totodată, din analiza materialelor prezentate, prin acțiunea înaintată de reclamantă nu s-a demonstrat încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 al Codului administrativ nefiind explicat şi probat: care drept al Reclamantei a fost încălcat, prin ce s-au manifestat pretinsa „încălcare a accesului la informație" şi care activitate administrativă a cauzat această încălcare. Potrivit art.20 al Codului Administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii dc contencios administrativ. Potrivit art.17 al Codului administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i sc aduce atingere prin activitate administrativă. Conform art.5 al Codului Administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

La caz, reclamanta nu probează revendicarea a careva drept încălcat prin activitatea administrativă, dar încearcă a pune presiune judiciară pe Parlament întru obligarea autorității publice de a modifica un act normativ (o lege) contrar art.60 şi 66 ale Constituției, dar şi art.62-64 ale Legii nr. 100/2017. Or, potrivit art.206 al Codului administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare) şi nicidecum pentru a obliga să emită un act normativ (o lege). Potrivit art.2 alin.(3) al Codului Administrativ, prevederile codului nu se aplică: d) procedurii de elaborare şi adoptare a actelor normative. Iar, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.6 din 16.04.2015, legiuitorul are dreptul de apreciere a situațiilor ce necesită a fi reglementate prin norme legale. Acest drept semnifică posibilitatea de a decide asupra oportunității la adoptarea actului legislativ.

Mai mult decât atât, potrivit art.6 al Constituției, în Republica Moldova puterea legislativă, executivă şi judecătorească sânt separate şi colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin. Corespunzător, nu poate fi admisă ideea obligării directe sau indirecte prin instanță de judecată a subiecților cu drept de inițiativă legislativă (deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului) de a întocmi şi adopta careva act normativ.

La caz, nu pot fi obligate, prin intermediul unei acțiuni în contencios administrativ, autoritățile cu inițiativă legislativă să modifice sau să abroge o lege din cauza presupusei aplicări defectuoase a legii într-un caz concret de către careva autoritate publică.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă și dar pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este

inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile;
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei și explicațiile participanților la proces s-a constatat că, la 14 martie 2022, AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova", s-a adresat Parlamentului Republicii Moldova, cu o cerere înregistrată cu nr.DPA-V-1857/22 cu privire la furnizarea informației. (f.d.4-6, dosar administrativ)

La 02 iunie 2022, Comisia mediu și dezvoltare regională, din cadrul Parlamentului Republicii Moldova, a redirecționat petiția reclamantei spre soluționare Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. (f.d.8, dosar administrativ)

Potrivit comunicatului nr.06/1-2798 din 06 iunie 2022, în temeiul art.74 al Codului administrativ, petiția AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova, a fost remisă spre examinare conform competențelor Ministerului Mediului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, (f.d.9, dosar administrativ).

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, la 21 iunie 2022, examinând demersul AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova, s-a expus prin răspunsul nr.05-03/199. (f.d.11, dosar administrativ)

La 27 septembrie 2022, Ministerul Mediului referitor la sesizarea AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova, a emis răspunsul nr.08-05/2241. (f.d.10, dosar administrativ)

În dezacord cu concluzia Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova a mai depus o cerere la Parlamentul Republicii Moldova, înregistrată cu nr. DPA-V-2576/22 din 22 iunie 2022. (f.d.12-13, dosar administrativ)

Petiția nr.DPA-V-2576/22 din 22 iunie 2022, a fost redirecționată spre soluționare Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică la 28 iunie 2022, (f.d.16, dosar administrativ). Prin comunicatul din aceiași dată, despre acest fapt, a fost informată și reclamanta. (f.d.17, dosar administrativ)

Totodată, la 04 august 2022, AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova a solicitat de la Parlamentul Republicii Moldova, oferirea informației şi datelor privind proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare. (f.d.18, dosar administrativ)

Prin răspunsul nr.CMD-05 nr.383 a Comisiei parlamentare din 27 septembrie 2022 reclamanta a fost informată despre soluția asupra cererii depuse la 04 august 2022. (f.d.21, dosar administrativ)

La 01 august 2022, AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova, a depus prezenta acțiune, prin care a solicitat, constatarea încălcării de către Parlamentul Republicii Moldova a dreptului AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova" de acces la informația solicitată prin petiția nr. 262/04.08.2022 şi sesizarea nr. 89/14.03.2022; obligarea Parlamentului de a oferi un răspuns la petiția nr. 262/04.08.2022 şi anume: numărul proiectului legislativ aflat în examinare pentru modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare; în cazul în care proiectul sus-menționat a fost adoptat deja în lectura I, a fi prezentat textul cu amendamentele aduse, termenul stabilit pentru consultări publice până la lectura II, pentru a putea veni cu recomandări, conform Legii 239/2008; în cazul în care, conform anunțului public existent/neexistent a Parlamentului sau a informațiilor care urmează a fi furnizate de către Parlament la petiția nr. 262/04.08.2022, perioada consultărilor publice a proiectului legislativ privind modificarea Legii nr. 303/2013 a expirat, a se constata încălcarea dreptului AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova de participare în procesul decizional, conform Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional; obligarea Parlamentului de a oferi un răspuns la sesizarea nr. 89/14.03.2022 şi anume: revizuirea deficiențelor sesizate din Legea nr. 303/2013 sub aspectul responsabilizării şi aplicării unor contravenții aplicate APL şi/sau operatorului în caz de neaprobare a tarifelor avizate de ANRE în termenele prevăzute de Legea 303/2013, şi/sau includerii unor prevederi clare de monitorizare de către ANRE a tarifelor finale pentru consumator; obligarea intervenientului accesoriu Ministerul Mediului de a prezenta acțiunile/măsurile propuse conform solicitării Parlamentului nr. CMD-05 nr. 216 din 02.06.2022; prezentarea unui Raport din partea intervenientului accesoriu ANRE privind activitatea operatorului Î.M. Apă Canal Edineţ care să includă, dar fără a se limita la: Hotărârile privind avizarea şi aprobarea tarifelor pentru prestarea/fumizarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate de operatorul Î.M. "Apă-Canal Edineţ" pentru anul 2018, 2019, 2020, 2021 şi 2022 şi contravențiile aplicate acestuia conform art. 169 CCo pentru nerespectarea Legii nr. 303/2013, conform răspunsului ANRE nr. 05-03/2339 din 21.07.2022; Hotărârile privind avizarea şi aprobarea cheltuielilor de bază pentru prestarea/fumizarea

serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate de către operatorul Î.M. ”Apă-Canal Edineţ” pentru anul 2018, 2019, 2020, 2021 şi 2022 şi contravenţiile aplicate acestuia conform art. 169 CCo pentru nerespectarea Legii nr. 303/2013, conform răspunsului ANRE nr. 05-03/2339 din 21.07.2022; Tarifele avizate şi aprobate de ANRE pentru prestarea/fumizarea serviciului public de alimentare cu apă, dc canalizare şi epurare a apelor uzate în vigoare de către operatorul Î.M. ”Apă-Canal Edineţ” pentru anul 2018, 2019, 2020, 2021 şi 2022 şi contravenţiile aplicate acestuia conform art. 169 CCo pentru nerespectarea Legii nr. 303/2013, conform răspunsului ANRE nr. 05-03/2339 din 21.07.2022.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);

c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);

d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Ținând cont de prevederile legale enunțate raportate la solicitările formulate, contrar celor invocate de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova”, acțiunea depusă, reprezintă o acțiune în obligare.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Instanța de judecată va reține că răspunsul Agenției Naționale de Reglementare în Energetică nr.05-03/199, a Ministerului Mediului nr.08-05/2241 emise la sesizarea AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova din 14 martie 2022 cu privire la divergențile identificate în procesul de avizare /aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare adresată Parlamentului Republicii Moldova, și răspunsul Parlamentului Republicii Moldova nr.CMD-05383 din 27 septembrie 2022, în sensul dispozițiilor citate, reprezintă acte administrative individuale defavorabile reclamantului, ținând cont că prin acestea, ultimul pretinde că nu a primit revendicările solicitate.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, (1) Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Potrivit art.23 al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, (1) În cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către

conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă. (2) Sesizarea instanţei de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informaţii sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informaţii a atacat anterior acţiunile furnizorului de informaţii pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informaţii şi/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.

În sensul prevederilor enunțate supra, instanța de judecată concluzionează că, respectarea procedurii prealabile, la caz, nu se impune.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, (1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Ținând cont de circumstanțele cauzei, raportate la prevederile legale enunțate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința netemeiniciei acțiunii reținând următoarele argumente.

Conform art. 224 alin. 1 lit. b) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Actele cauzei și explicațiile participanților la proces denotă că, AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" prin cererea nr. 89/14.032022 înregistrată la Parlamentul Republicii Moldova cu nr.DPA-V-1857/22 din 14 martie 2022, a solicitat autosesizarea acestuia referitor la deficiențele legislative la avizarea tarifelor pentru serviciul public de apă și canalizare în mun.Edineț, revizuirea Legii nr. 303/2013 sub aspectul responsabilizării şi aplicării unor contravenții aplicate APL şi/sau operatorului în caz de neaprobare a tarifelor avizate de ANRE în termenele prevăzute de Legea 303/2013, şi/sau includerii unor prevederi clare de monitorizare de către ANRE a tarifelor finale pentru consumator. (f.d.4, dosar administrativ)

Cererea AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" nr. 89/14.032022 a fost remisă spre examinare Ministerului Infrastructurii Dezvoltării Regionale, ulterior Ministerului Mediului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (f.d.8-9, dosar administrativ)

Urmare a examinării cererii AO ,,Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" din 14 martie 2022, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la 21 iunie

2022 a emis răspunsul nr.05-03/199 prin care i-a comunicat reclamantei că, ANRE asigură reglementarea domeniului serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare exercitând atribuțiile în conformitate cu legislația în vigoare, respectând principiul descentralizării administrative şi autonomiei locale. Articolul 35 din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare, reglementează procedura de determinare, avizare şi aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare şi/sau de epurare a apelor uzate. Totodată, în cazul în care autoritățile administrației publice locale nu aprobă tarifele avizate de ANRE, în termen de 60 de zile calendaristice de la data primirii avizului privind cuantumul tarifului, operatorul se va adresa către ANRE, care în termen de 15 zile calendaristice de la data adresării motivate de către operator, va aproba şi va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova tarifele avizate anterior.

În acest context, a informat că în ședința publică din 10 iunie 2022, Consiliul de administrație al ANRE, a aprobat tarifele pentru serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către Î.M. „Apă- Canal" Edineţ (Hotărârea ANRE nr. 330/2022), cuantumurile tarifelor respective fiind avizate anterior de către ANRE şi expediate spre aprobare Consiliului municipal Edineţ.

De asemenea, a comunicat că ANRE nu are competențe de monitorizare a activității autorităților administrației publice locale. Astfel, solicitările care vor fi expediate ANRE de către Î.M. „Apă- Canal" Edineţ, vor fi examinate în termenele stabilite de Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare şi Codul administrativ al Republicii Moldova.

Totodată, propunerile de modificare a Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare pot fi prezentate grupului de lucru creat prin Decizia CMD-06 nr. 51 din 16.02.2022 a Comisiei mediu şi dezvoltare regională a Parlamentului Republicii Moldova, pentru elaborarea proiectului de lege de modificare a Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare. (f.d.11, dosar administrativ)

La 27 septembrie 2022, Ministerul Mediului, examinând aceiași cerere readresată spre soluționare de către Ministerul Infrastructurii Dezvoltării Regionale și respectiv Parlamentul Republicii Moldova, prin răspunsul nr.08-05/2241 i-a comunicat reclamantei că, va participa în grupurile de lucru privind soluționarea deficiențelor legislative în scopul revizuirii Legii nr.3003/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și altor acte normative cu referire la sectorul menționat în scopul protecțiilor resurselor naturale. (f.d.10, dosar administrativ)

Prin cererea nr.262/04.08.2022, înregistrată în cadrul Parlamentului Republicii Moldova la aceiași dată cu nr.DPP-V-3413/22 AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" în temeiul Legii nr.982/2000 a solicitat furnizarea informației referitor la numărul proiectului legislativ aflat în examinare pentru modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare; în cazul în care proiectul a fost adoptat deja în lectura I, să prezinte textul cu amendamentele aduse, termenul stabilit pentru consultări publice până la lectura II, pentru a putea veni cu recomandări, conform Legii 239/2008. (f.d.18, dosar administrativ)

Examinând cererea depusă la 04 august 2022, Parlamentul Republicii Moldova, a emis răspunsul nr.CMD-05 383 din 27 septembrie 2022 prin care a informat reclamanta că, demersul în privința propunerilor de modificare a cadrului normativ relevant a fost distribuit Grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de lege de modificare a Legii nr. 303/2013 privind serviciul

public de alimentare cu apă şi de canalizare, instituit prin Decizia Comisiei mediu şi dezvoltare regională a Parlamentului nr. 51 din 16 februarie 2022.

Totodată, proiectul de lege se află la etapa de elaborare, iar în procesul promovării inițiativei legislative va fi asigurată respectarea cerințelor cu privire la transparența procesului decizional. (f.d.21, dosar administrativ)

Instanța de judecată reține că prin acțiunea formulată, reclamantul pretinde încălcarea dreptului de acces la informația solicitată prin cererea nr. 262/04.08.2022 și nr. 89/14.03.2022 totodată, solicită constatarea încălcării dreptului de a participa la procesul decizional.

Conform art.9 alin.(1)-(2) Cod administrativ, (1) Prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. (2) Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.

Potrivit art.69 alin.(1)-(2) Cod administrativ, (1) Procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. (2) În cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

În accepțiunea art.74 Cod administrativ, dacă petiția ține de competența altei autorități publice, originalul petiției se expediază autorității publice competente în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care petiționarul este informat.

Conform art.2 alin.(1), lit.c) al Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare din 12.12.2013, (în vigoare la momentul depunerii petiției) (1) Prezenta lege reglementează: c) determinarea şi aprobarea tarifelor reglementate la serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare.

Același articol alin (2)-(4) al Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare din 12.12.2013, (în vigoare la momentul depunerii petiției), statuează că, prezenta lege stabilește competențele autorităților publice centrale şi locale în domeniul serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare, autorității de reglementare, precum şi drepturile şi obligațiile consumatorilor şi ale operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare în localități, alte prevederi ce ţin de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare. (3) Prevederile prezentei legi se aplică serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare organizat la nivel de raion, municipiu, oraş, sat/comună. (4) Prevederile prezentei legi vizează satisfacerea cît mai completă a cerințelor consumatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale, precum şi dezvoltarea durabilă a unităţilor administrativ-teritoriale.

Potrivit art.5 alin. (1) din aceiași Lege, (1) *Guvernul asigură realizarea politicii generale de stat în domeniul serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare conform programului de guvernare*.

În conformitate cu art.7 alin.(1) al Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare din 12.12.2013, (1) Reglementarea serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare se asigură de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenție). Agenția își exercită atribuțiile în conformitate cu legislația în vigoare.

Totodată, la art.7 alin.(2) al Legii nominalizate, sunt stipulate atribuțiile Agenției ce îi revin în domeniul serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare.

Astfel, conform art.(7) alin.(2), lit.i) –s) al Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare din 12.12.2013 Agenția exercită următoarele atribuții:

i) elaborează şi aprobă Regulamentul cu privire la stabilirea şi aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic şi a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă;

j) *avizează tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare şi tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate la nivel de raion, municipiu şi oraş, determinate şi justificate de operator* în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenţie, şi le prezintă spre aprobare consiliilor locale;

k) aprobă tarife pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizat de operatori la nivel de raion, municipiu şi oraş;

l) *aprobă tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate, precum şi pentru serviciile auxiliare, furnizate de operatori la nivel de raion, municipiu şi oraş, în cazul în care consiliile locale respective au delegat Agenţiei dreptul deplin* de aprobare a tarifelor;

m) aprobă tarifele pentru serviciu public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate furnizat/prestat la nivel de raion, municipiu şi oraş în cazul neaprobării acestora de către consiliile locale, *în baza cererii operatorului şi a avizului prezentat de Agenţie, în termenul stabilit de prezenta lege*;

n) *monitorizează corectitudinea aplicării de către operatori a tarifelor aprobate de Agenţie*;

o) *supraveghează şi controlează respectarea de către operatori a principiului costurilor necesare şi justificate la calcularea tarifelor* pentru serviciu public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate furnizat/prestat la nivel de raion, municipiu şi oraş;

p) *monitorizează respectarea de către operatori*, tarifele cărora sînt aprobate de Agenţie, a indicatorilor de performanță a serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare, stabiliţi în regulamentul aprobat de Agenţie;

q) *monitorizează şi controlează, în modul şi în limitele stabilite de lege*, activitatea operatorilor care furnizează/prestează serviciul la nivel de raion, municipiu şi oraş, inclusiv respectarea de către aceştia a obligaţiilor stabilite prin lege, licenţe, regulamente şi metodologii aprobate de Agenţie;

r) stabileşte, în scop de determinare a tarifelor şi pentru garantarea lipsei de subvenţii încrucişate între activităţile reglementate şi nereglementate, principii şi reguli de separare a costurilor de către operatori, cerinţe privind reevaluarea mijloacelor fixe, precum şi sistemul de informaţii în baza cărora operatorii prezintă rapoarte Agenţiei;

s) exercită alte funcţii acordate prin lege în raport cu operatorii care îşi desfăşoară activitatea la nivel de raion, municipiu şi oraş.

Potrivit art.12 alin.(1)-(3) al Legii sus enunțate, (1) *În cadrul gestiunii directe, autorităţile administraţiei publice locale îşi asumă nemijlocit toate sarcinile şi responsabilităţile privind organizarea, conducerea, gestionarea, administrarea, exploatarea, funcţionarea şi finanţarea serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare*.

(2) Gestiunea directă se realizează prin structuri ale autorităţilor administraţiei publice locale, înfiinţate prin decizii ale consiliilor locale, după caz, care pot fi:

a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local al unităţii administrativ-teritoriale;

b) entităţi specializate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local al unităţii administrativ-teritoriale, avînd patrimoniu propriu, gestiune economică proprie şi autonomie financiară şi funcţională.

(3) Entităţile menţionate la alin.(2) lit.b) îşi desfăşoară activitatea de furnizare/prestare a serviciului în baza deciziei de dare în administrare şi exploatare a serviciului şi a sistemelor de alimentare cu apă şi de canalizare aferente şi în baza licenţei eliberate de Agenţie, în condiţiile legii.

Conform art.13 alin.(1), (5) al Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare din 12.12.2013, (1) *Gestiunea delegată reprezintă modalitatea de gestiune prin care autorităţile administraţiei publice locale sau asociaţiile de dezvoltare intercomunitară*, după caz, transferă, în baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii, unui sau mai multor operatori toate atribuţiile şi responsabilităţile privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare, precum şi administrarea şi exploatarea sistemelor şi infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora. (5) Operatorul care îşi desfăşoară activitatea în regim de gestiune delegată furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare prin exploatarea şi administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, în baza contractului de delegare a gestiunii aprobat în modul stabilit şi în baza licenţei eliberate de Agenţie.

Articolul 35 alin.(5)-(11) al Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare din 12.12.2013 prevede că, (5) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare şi/sau de epurare a apelor uzate, furnizate la nivel de raion, municipiu şi oraş, se determină anual de către operator în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare şi aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare şi de epurare a apelor uzate şi se prezintă Agenţiei pentru avizare, iar consiliului local – pentru aprobare.

(5^1) Tariful pentru producerea şi/sau transportarea apei în vederea redistribuirii dintr-un sistem de alimentare, care este livrată în alt sistem de alimentare, se va calcula în baza elementelor de cheltuieli aferente acestor activităţi.

(5^2) Operatorul regional căruia i-a fost delegată gestiunea serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare de către mai multe unităţi administrativ-teritoriale va aplica un tarif unic pentru întreaga arie de operare.

(6) Agenţia, în termen de pînă la 60 de zile calendaristice de la primirea de la operator a cererii de avizare a tarifelor, însoţită de materialele care justifică nivelul acestora, va examina materialele prezentate şi va emite către consiliul local respectiv un aviz privind cuantumurile tarifelor necesare de a fi aprobate.

(7) Operatorul este obligat să prezinte Agenţiei şi consiliului local, în termen de pînă la 3 zile lucrătoare, informaţiile solicitate suplimentar necesare pentru stabilirea consumurilor reale şi cheltuielilor pentru desfășurarea activității şi a corectitudinii calculării tarifelor reglementate.

(8) Consiliul local, în termen de pînă la 60 de zile calendaristice de la data primirii de la Agenţie a avizului privind cuantumul tarifelor, va aproba tarifele avizate de Agenţie şi le va publica în sursele mass-media locale.

(9) În cazul în care consiliul local va aproba tarife la un nivel mai redus decît cele prevăzute în avizul prezentat de Agenţie, acesta este obligat să stabilească în decizia sa de aprobare a tarifelor sursa şi suma concretă ce urmează a fi alocată operatorului din bugetul local pentru acoperirea veniturilor ratate de către operator din cauza aprobării tarifelor reduse.

(10) În cazul în care tarifele prezentate în avizul Agenţiei nu vor fi aprobate de către consiliul local, în termenul stabilit la alin.(8), operatorul se va adresa către Agenţie, care, în termen de 15 zile calendaristice de la data adresării motivate de către operator, va aproba şi va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova tarifele avizate anterior.

(11) În cazul în care consiliul local, în conformitate cu legea, va delega Agenției funcțiile de aprobare a tarifelor, operatorii vor prezenta, iar Agenţia va examina şi va aproba, în modul stabilit, tarifele şi le va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Instanța de judecată reiterează că, prin cererea formulată la 14 martie 2022, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" a solicitat autosesizarea Parlamentului Republicii Moldova, referitor la deficiențele legislative depistate la avizarea tarifelor pentru serviciul public de apă și canalizare prestate de ÎM „Apă Canal " Edineț, consumatorilor în mun.Edineț, revizuirea Legii nr. 303/2013 sub aspectul responsabilizării şi aplicării unor contravenții aplicate APL şi/sau operatorului în caz de neaprobare a tarifelor avizate de ANRE în termenele prevăzute de Legea 303/2013, şi/sau includerii unor prevederi clare de monitorizare de către ANRE a tarifelor finale pentru consumator. (f.d.4, dosar administrativ)

Așa cum a fost constatat supra, cererea reclamantului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" din 14 martie 2022 parvenită în adresa Parlamentului Republicii Moldova și înregistrată la aceiași dată cu nr.DPA-V-1857/22, a fost redirecționată spre soluționare Ministerului Mediului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, conform competenței.

Astfel, în rezultatul examinării acesteia fiind emise răspunsul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.05-03/199 din 21 iunie 2022 și răspunsul Ministerul Mediului, nr.08-05/2241 din 27 septembrie 2022.

Totodată, în privința chestiunii privind revizuirea Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare din 12.12.2013, reclamantei i-a fost dat răspuns atât prin comunicatul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.05-03/199 cît și a Ministerului Mediului cu nr.08-05/2241.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată că cererea reclamantului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" din 14 martie 2022, a fost soluționată, acestuia fiindu-i dat răspuns asupra celor invocate.

La caz, se atestă că de către Parlamentul Republicii Moldova, nu a fost desfășurată o activitate administrativă și nici emis un act administrativ defavorabil/favorabil reclamantului rezultat al acesteia, în raport cu cererea din 14 martie 2022, ori ținând cont de prevederile statuate supra, soluționarea cererii reclamantului nu era de competența Parlamentului Republicii Moldova și respectiv aceasta fiind remisă spre soluționare autorității competente.

Totodată, potrivit pct.16, lit.j), k), l), m) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 334 din 14.1.2018, pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor sale, Agenția are următoarele drepturi:

j) de a examina şi a soluționa, în procedură extrajudiciară, neînțelegerile dintre consumatorii finali şi operatorii sistemului de transport şi de distribuție sau furnizorii de energie electrică, de gaze naturale sau de servicii de alimentare cu apă şi de canalizare care desfășoară activitate la tarife aprobate de Agenție, cu emiterea unei decizii, după caz;

k) de a constata contravențiile în sectoarele energeticii şi în domeniul serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare şi a remite procesele-verbale cu privire la contravențiile constatate în instanța de judecată;

l) de a înainta prescripții privind lichidarea încălcărilor depistate;

m) de a aplica sancțiuni financiare în conformitate cu Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și cu legile sectoriale.

În plus, potrivit pct.2-4 din același Regulament, Agenția este o autoritate învestită cu competențe de reglementare şi de monitorizare a activităților din sectoarele energeticii și din domeniul serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare.

Agenția are statut de persoană juridică, este independentă în raport cu alte autorități și organe publice ori în raport cu alte entități publice sau private și dispune de conturi curente bancare, inclusiv în valută străină, de ștampilă cu stema de stat şi cu denumirea sa.

Agenția își exercită atribuțiile în mod independent, cu respectarea principiilor de obiectivitate, imparțialitate, transparență şi nediscriminare.

În acest sens, ținând cont de solicitările formulate de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" în cererea din 14 martie 2022, raportate la prevederile enunțate supra, instanța de judecată concluzionează că, reclamanta nu poate pretinde încălcarea dreptului de acces de către Parlamentul Republicii Moldova la informația solicitată prin cererea din 14 martie 2022 și nici nu poate solicita obligarea autorității publice vizate în vederea examinării cererii nominalizate.

De asemenea, reieșind din actele cauzei, instanța de judecată constată că, cererea reclamantei din 04 august 2022, înregistrată la aceiași dată la Parlamentul Republicii Moldova cu nr.DPP-V-3413/22 prin care a solicitat informația referitor la numărul proiectului legislativ aflat în examinare pentru modificarea Legii 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare; în cazul în care proiectul a fost adoptat deja în lectura I, să prezinte textul cu amendamentele aduse, termenul stabilit pentru consultări publice până la lectura II, pentru a putea veni cu recomandări, conform Legii 239/2008, a fost soluționată prin răspunsul Parlamentului Republicii Moldova nr.CMD-05 383 din 27 septembrie 2022. (f.d.21, dosar administrativ)

Conform art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit art.17 al Codului administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.4 al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație,(1) Oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi şi de a face cunoscute informațiile oficiale.

Potrivit art.21 alin.(3) al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, (3) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acţiune sau inacţiune a persoanei responsabile pentru primirea şi examinarea cererilor de acces la informaţii, dar în special cu privire la:

a) refuzul neîntemeiat de a primi şi înregistra cererea;

b) refuzul de a asigura accesul liber şi necondiționat la registrele publice aflate la dispoziția furnizorului de informații;

c) încălcarea termenelor şi procedurii de soluționare a cererii de acces la informație;

d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate;

e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate;

f) atribuirea neîntemeiată a informației la categoria informațiilor care conțin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informații oficiale cu accesibilitate limitată;

g) secretizarea neîntemeiată a unor informații;

h) stabilirea plății şi mărimii acesteia pentru informațiile furnizate;

i) cauzarea unor prejudicii materiale şi/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații.

Cu referire la prevederile legale statuate supra, și conținutul răspunsului Parlamentului Republicii Moldova, nr.CMD-05 383 din 27 septembrie 2022, instanța de judecată concluzionează că, cererea reclamantului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană şi Mediere din Moldova" din 04 august 2022, a fost soluționată în modul corespunzător, asupra chestiunilor invocate, ultimul primind un răspuns deplin și în condițiile legii.

Tot aici instanța de judecată va menționa că, răspunsul nr.CMD-05 383 din 27 septembrie 2022 conține și răspunsul la chestiunea invocată de reclamantă ce vizează dreptul de a participa la procesul decizional la revizuirea/modificarea Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.

În acest sens, reclamantul nu poate pretinde încălcarea dreptului la furnizarea informației solicitate, din motivul că răspunsul nr.CMD-05 383 din 27 septembrie 2022, nu corespunde așteptărilor sale.

Instanța de judecată nu constată careva încălcări admise de Parlamentul Republicii Moldova la emiterea răspunsului nr.CMD-05 383 din 27 septembrie 2022, ori, răspunsul corespunde cerințelor legale.

În consecință, instanța de judecată concluzionează că, în condițiile enunțate supra și având în vedere faptul că, AO "Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere" a primit răspuns la petițiile înaintate, nefiind constatat încălcarea dreptului de acces la informație și nici de a participa la procesul decizional, acțiunea reclamantului urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Suplimentar, cu referire la solicitările reclamantei privind obligarea persoanelor terțe Ministerul Mediului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în vederea furnizării informației instanța de judecată reține că, acțiunea în contencios administrativ se înaintează de persoana care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă realizată de către o autoritate publică. La caz, prezentele solicitări nu au fost supuse examinării de către autoritatea publică pârâtă, Parlamentul Republicii Moldova, în acest sens la actele cauzei nefiind anexată o cerere care să conțină solicitările nominalizate adresate Parlamentului Republici Moldova anterior depunerii acțiunii în instanță. Totodată, acestea sunt înaintate împotriva autorităților publice ce au calitate de persoane terțe în prezentul proces.

În consecință, instanța de judecată concluzionează că, solicitările privind obligarea persoanelor terțe în vederea furnizări informației solicitate în cererea de chemare în judecată, nu fac parte din obiectul prezentei cauze, ori instanța nu poate substitui autoritatea publică, acestea urmând a fi supuse examinării inițial de către autoritatea publică

În consecință, instanța concluzionează asupra netemeiniciei acțiunii înaintată de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova" împotriva Parlamentului Republicii Moldova cu privire constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova" împotriva Parlamentului Republicii Moldova cu privire constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea

furnizării informației solicitate prin cererea nr. 262/04.08.2022 și nr. 89/14.032022, constatarea încălcării dreptului de a participa la procesul decizional.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița